

24.6.2026

Asia

Hankintojen valvonta: Jääkenttäsäätiö sr:n siivoustöiden hankinnat

Ratkaisu

Kilpailu- ja kuluttajavirasto antaa Jääkenttäsäätiö sr:lle huomautuksen hankintalain noudattamatta jättämisestä.

Asian vireilletulo

Kilpailu- ja kuluttajavirasto on ottanut asian tutkittavakseen omasta aloitteestaan.

Asian selvittäminen

Kilpailu- ja kuluttajavirasto on 22.9.2025 pyytänyt asiassa selvitystä Jääkenttäsäätiö sr:lta, joka on toimittanut pyydetyn selvityksen virastolle 31.10.2025. Virasto on pyytänyt asiassa lisäselvitystä 15.12.2025 ja 30.1.2026. Jääkenttäsäätiö sr on toimittanut vastaukset lisäselvityspyyntöihin 7.1.2026 ja 27.2.2026.

Ratkaisun perustelut

Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimivalta

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä myös "hankintalaki") 139 §:ssä Kilpailu- ja kuluttajavirastolle (KKV) on annettu tehtäväksi valvoa julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön noudattamista.

KKV voi antaa havaitsemansa lainvastaisuuden johdosta hankintayksikölle huomautuksen tai muuta hallintolain (434/2003) 53 c §:ssä tarkoitettua hallinnollista ohjausta. Laittomien suorahankintojen osalta KKV voi hankintalain 140 §:n perusteella kieltää hankintapäätöksen täytäntöönpanon. EU-kynnysarvot ylittävien suorahankintojen osalta KKV voi myös tehdä markkinaoikeudelle esityksen seuraamusten, kuten seuraamusmaksun, sopimuskauden lyhentämisen tai hankintapäätöksen kumoamisen, määräämiseksi. Sama koskee kansalliset kynnysarvot ylittäviä hankintalain liitteessä E tarkoitettuja palveluhankintoja tai käyttöoikeussopimuksia, jotka on tehty suorahankintana ilman laissa säädettyä perustetta.

24.6.2026

Asiaselostus

Jääkenttäsäätiö sr (jäljempänä myös "hankintayksikkö", "Jääkenttäsäätiö" ja "säätiö") on Helsingin kaupunkikonserniin kuuluva säätiö, jonka tarkoituksena on jääurheilun ja soveltuvin osin myös muiden urheilulajien harrastusmahdollisuuksien lisääminen. Jääkenttäsäätiö omistaa Helsingin jäähallin harjoitushallin. Lisäksi säätiö on vuokrannut kaupungilta Helsingin jäähallin, jonka ylläpidosta se myös vastaa.

Jääkenttäsäätiö sr:n selvitys

Kilpailu- ja kuluttajavirasto on pyytänyt Jääkenttäsäätiöltä selvitystä aikavälillä 9/2023–9/2025 tehdyistä hankinnoista. Jääkenttäsäätiö on toimittanut selvityksensä liitteenä Helsingin kaupungin sisäisen tarkastuksen laatiman muistion. Helsingin kaupunki teki vuonna 2024 vuosisuunnitelman mukaisen sisäisen tarkastuksen Jääkenttäsäätiöön ja Helsingin Liikuntahallit Oy:öön. [REDACTED]

Jääkenttäsäätiön antaman selvityksen mukaan Fatty Globe Oy:ltä (jäljempänä myös "yhtiö") on hankittu Helsingin jäähallissa järjestettyihin tapahtumiin liittyviä siivoustöitä. Fatty Globe Oy:ltä tehtyjen hankintojen arvo (alv. 0 %) on ollut vuonna 2024 yhteensä 222 984,64 euroa ja vuonna 2025 yhteensä 182 251,01 euroa. Hankintayksikkö ei ole löytänyt omasta arkistostaan sopimusta tai vastaavaa tietoa yhtiön kanssa sovitusta ehdoista. Hankintayksikkö on ollut yhteydessä Fatty Globe Oy:öön, josta on ilmoitettu, että siivouksista on sovittu suullisesti noin 20 vuotta sitten.

[REDACTED] Hankintayksikkö on kertonut selvityksessään, että hankinnasta ei ole julkaistu hankintalain mukaista hankintailmoitusta. Jääkenttäsäätiön mukaan säätiön nykyisen hallituksen tiedossa ei ole, että säätiöllä olisi ollut hankintojen tekohetkellä hankintalain mukaisia suorahankintaperusteita.

Jääkenttäsäätiö on kertonut selvityksessään, että säätiön uusi hallitus on vahvistanut alkukesästä 2025 toimenpidesuunnitelman hankintayksikön sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja sopimushallinnan edistämiseksi. Jääkenttäsäätiön sopimuskantaa on alettu käymään läpi hallituksen päättämän toimenpidesuunnitelman mukaisesti. Hankintayksikön hankintoja on ryhdytty kilpailutamaan tehdyn kilpailutussuunnitelman mukaisesti uudelleen keväällä 2025.

KKV:n arvio hankintamenettelyn lainmukaisuudesta

Hankintalain 1 §:n 1 momentin mukaan valtion ja kuntien viranomaisten sekä muiden 5 §:ssä tarkoitettujen hankintayksiköiden on kilpailutettava hankintansa ja käyttöoikeussopimuksensa siten kuin hankintalaissa säädetään.

24.6.2026

Hankintasopimuksen syntyminen

Hankintalain 4 §:n 1 kohdan määritelmän mukaan hankintasopimuksella tarkoitetaan kirjallista sopimusta, joka on tehty yhden tai usean hankintayksikön ja yhden tai usean toimittajan välillä ja jonka tarkoituksena on rakennusurakan toteuttaminen, tavaran hankinta tai palvelun suorittaminen taloudellista vastiketta vastaan.

Hankintalain 128 §:n mukaan hankintapäätöksen tekemisen jälkeen hankintayksikön on tehtävä hankintasopimus. Hankintasopimus syntyy erillisen kirjallisen sopimuksen tekemisellä. Edellä mainittua pykälää koskevien esitöiden mukaan kyseinen säännös vastaa aikaisemmin voimassa olleen julkisista hankinnoista annetun lain (348/2007) 76 §:ssä säädettyä.¹ Viimeksi mainittua säännöstä koskevien esitöiden mukaan hankinnasta tehdään hankintapäätöksen jälkeen erillinen kirjallinen hankintasopimus ja sopimus syntyy hankintayksikön ja tarjoajan nimenomaisella tahdonilmaisulla, joka tapahtuu kirjallisen sopimuksen allekirjoittamisella.²

Markkinaoikeus on tapauksessa MAO 450/20 arvioinut säännöllisesti toistuvien suorahankintojen suhdetta hankintalain mukaiseen hankintasopimuksen käsitteeseen tilanteessa, jossa hankinnat eivät perustuneet kirjalliseen hankintasopimukseen. Markkinaoikeus katsoi, että hankintayksikkö, joka oli tehnyt toistuvasti useita suorahankintoja eri toimittajilta ilman kirjallisia hankintasopimuksia, oli vasta yksittäisen tilauksen yhteydessä tehnyt tosiasiallisen päätöksen siitä, keneltä ja millä ehdoilla palvelu ostetaan. Näin ollen jokainen hankintayksikön tekemä tilaus ja sen perusteella palveluntuottajan toimittama palvelu olivat yhdessä muodostaneet oman erillisen sopimuksen hankintayksikön ja palveluntarjoajan välille. Arvioidessaan sopimuksen syntymisen edellytyksiä markkinaoikeus otti arviossaan huomioon sen, että hankintayksikkö ei ollut neuvotellut palveluntarjoajien kanssa mistään muista sopimuksen ehdoista kuin hinnoista eikä se ollut sitoutunut tilaamaan palveluita tietyltä palveluntarjoajalta.

Viraston asiassa saaman selvityksen perusteella Jääkentäsäatiö ei ole tehnyt siivouspalveluiden hankinnoista kirjallisia hankintapäätöksiä tai erillisiä hankintalain tarkoittamia hankintasopimuksia. Hankintayksikkö on kuitenkin tosiasiallisesti hankkinut siivouspalveluita Fatty Globe Oy:ltä vuosien 2024–2025 aikana. Asiassa saadun selvityksen perusteella tilatut siivoustyöt eivät ole perustuneet mihinkään hankintayksikön ja palveluntuottajan väliseen kirjalliseen sopimukseen. KKV katsoo, että jokainen siivoustöitä koskeva tilaus on hankintaoikeudellisesti muodostanut oman sopimuksensa.

Hankinnan ennakoitu arvo ja luonteva hankintakokonaisuus

Hankintalain 25 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan kansallinen kynnysarvo ilman arvonlisäveroa laskettuna on 60 000 euroa tavarahankinnoissa, palveluhankinnoissa ja suunnittelukilpailuissa, jollei 3–4 kohdassa toisin säädetä.

¹ Hallituksen esitys eduskunnalle hankintamenettelyä koskevaksi lainsäädännöksi (HE 108/2016 vp), s. 223.

² Hallituksen esitys eduskunnalle hankintamenettelyä koskevaksi lainsäädännöksi (HE 190/2009 vp), s. 51–52.

24.6.2026

Hankintalain 27 §:n 1 momentin mukaan hankinnan ennakoitua arvoa laskettaessa perusteena on käytettävä suurinta maksettavaa kokonaiskorvausta ilman arvonlisäveroa. Arvioinnin on perustuttava ilmoittamisajankohdan tai muun hankintamenettelyn alkamisajankohdan arvoon. Arvoa laskettaessa on otettava huomioon myös hankinnan mahdolliset vaihtoehtoiset toteuttamistavat ja hankintasopimukseen sisältyvät optio- ja pidennysehdot sekä ehdokkaille tai tarjoajille maksettavat palkkiot tai maksut.

Hankintalain 30 §:n 2 momentin mukaan säännöllisesti toistuvien tai määräajoin uudistettavien tavara- tai palveluhankintoja koskevien sopimusten ennakoidun arvon laskennassa perusteena on käytettävä: 1) viimeksi kuluneiden 12 kuukauden tai viimeksi kuluneen talousarviokauden aikana peräkkäin tehtyjen vastaavien hankintojen yhteisarvoa seuraavan 12 kuukauden aikana tapahtuvat muutokset määrissä tai arvoissa huomioon ottaen; taikka 2) niiden hankintojen ennakoitua yhteisarvoa, jotka tehdään ensimmäistä toimitusta seuraavien 12 kuukauden aikana, taikka jos kysymys on yli 12 kuukautta voimassa olevasta sopimuksesta, sitä seuraavan talousarviokauden aikana.

Hankintalain 2 §:n mukaan hankinnat on toteutettava tarkoituksenmukaisina kokonaisuuksina. Hankintalain esitöiden mukaan hankinnan arvoa laskettaessa on otettava huomioon luonteva hankintakokonaisuus. Luontevan hankintakokonaisuuden arvioinnissa on hallituksen esityksen mukaan kiinnitettävä huomiota siihen, miten suunnitelmallinen hankintayksikkö toimisi. Lain esitöiden mukaan luontevasti samanaikaisesti kilpailutettavien samantyyppisten hankintojen tulisi katsoa kuuluvan samaan hankintakokonaisuuteen. Huomiota voidaan kiinnittää ajanjaksoihin, joiden aikana tehtäviä hankintaerä kilpailutetaan kokonaisuuksina suunnitelmallisessa hankintatoimessa.³

KKV katsoo, että jokainen hankintayksikön tekemä siivoustöitä koskeva tilaus on muodostanut oman sopimuksensa. Nämä sopimukset ovat olleet luonteeltaan säännöllisesti toistuvia. Näillä säännöllisesti toistuvilla sopimuksilla on hankittu siivoustöitä, jolloin kyse on ollut luonteeltaan samantyyppisten palveluiden hankinnoista. Nämä hankinnat muodostavat yhdessä luontevan hankintakokonaisuuden, joka tulisi kilpailuttaa hankintalain säännösten mukaisesti, mikäli hankinnan ennakoitu arvo ylittää hankintaan sovellettavan kynnyсарvon. Kun kyse on ollut säännöllisesti toistuvista hankinnoista, ennakoidun arvon laskentaan sovelletaan sitä, mitä asiasta on hankintalain 30 §:n 2 momentissa säädetty. KKV toteaa, että siivoustöiden ennakoitu arvo on ylittänyt kansallisen kynnyсарvon.

Hankintalain mukainen suorahankintaperuste

Hankintalain 40 §:n 1 momentin mukaan suorahankinnassa hankintayksikkö neuvottelee valitsemiensa toimittajien kanssa hankintasopimuksen ehdoista julkaisematta etukäteen hankintailmoitusta. Suorahankinnan käyttöedellytyksistä on säädetty pykälän 2 momentissa.

---

³ HE 108/2016 vp, s. 121.

24.6.2026

Hankintayksikön selvityksen perusteella siivoustöiden hankintoja ei ole kilpailutettu hankintalain mukaisesti. Koska hankintayksikkö on tehnyt hankintoja Fatty Globe Oy:ltä julkaisematta etukäteen hankintailmoitusta, ovat Jääkenttäsäätiön tekemät hankinnat hankintalain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja suoramarkkinoita.

Jääkenttäsäätiö ei ole selvityksessään vedonnut mihinkään hankintalain 40 §:n 2 momentissa säädetyistä suoramarkkinoita. KKV toteaa, että asiassa ei ole tullut esiin seikkoja, joiden perusteella jokin suoramarkkinaperuste soveltuisi tapaukseen. Virasto ei katso hankintalain 40 §:n 2 momentissa säädettyjen suoramarkkinoita täyttävän.

Johtopäätös

Jääkenttäsäätiö sr on tehdessään siivouspalveluiden hankintoja laiminlyönyt hankintalain 1 §:n mukaisen velvollisuutensa kilpailuttaa hankinnan mainitun lain mukaisesti. Suoramarkkinoita ei ole ollut hankintalaissa säädettyä perustetta. KKV toteaa, että hankintayksikön olisi tullut kilpailuttaa siivouspalveluiden hankinta julkaisemalla siitä hankintalain mukainen hankintailmoitus.

Edellä ilmenevillä perusteilla Kilpailu- ja kuluttajavirasto antaa Jääkenttäsäätiö sr:lle huomautuksen hankintalain noudattamatta jättämisestä.

Sovelletut säännökset

Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016) 1 §, 4 §, 25 §, 27 §, 30 §, 40 §, 128 § ja 139 § sekä hallintolaki (434/2003) 53 c §.

Muutoksenhaku

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 164 §:n perusteella tähän Kilpailu- ja kuluttajaviraston päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Lisätietoja asiasta antaa erityisasiantuntija Heikki Puttonen, puhelin 029 505 3051, sähköposti etunimi.sukunimi@kkv.fi.

Ylijohtaja Timo Mattila

Erityisasiantuntija Heikki Puttonen

Jakelu

Jääkenttäsäätiö sr